

Павло ГРАБОВСЬКИЙ

ДО ШКОЛИ

Ну, прокидайтеся, діти:
Ранок — до книжки пора!
Сонечко вспіло залити
Все посереду двора!
Швидше вдягайтесь до школи!
Кращі прогаєте дні, —
Пізно вертати, — ніколи
Їх не завернете, ні!
Змалку кохайтесь в освіті,
Змалку розширюйте ум,
Бо доведеться у світі
Всяких назнатися дум.
Треба самим розвертати:
Як і до чого все йде,
Шлях безпомилушно взяти —
Той, що до правди веде.
Щоб не зросли ви на сором
(Бійтесь найпаче того!)
Та не зробились позором
Рідного краю свого!

ШВАЧКА

Рученьки терпнуть,
злипаються віченьки...
Боже, чи довго тягти?
З раннього ранку
до пізньої ніченьки
Голкою денно верти.
Кров висисає
оте остогиджене,
Прокляте нишком шиття,
Що паненя, вередливе, зманіжене,
Вишvirне геть на сміття.
Де воно знатиме, що то за доленька
Відшук черствого шматка,

Як за роботою вільна неволенька
Груди ураз дотика.

* * *

Зійшли сніги, шумить вода,
Весною повіва;
Земля квіточки викида,
Бує травка молода;
Все мертве ожива.
Веселе сонечко блистить,
Проміння щедро лє;
Гайок привітно шелестить,
Неначе кличе пригостить;
Струмочок виграє...

КОВАЛЕВА ПІСНЯ

Наш коваль все кує
Та співа — додає:
— Хто був на світі
всіх розумніш?
— Хто скував перший ніж:
Не лякав його звір
Серед нетрів та гір. —
Наш коваль все кує
Та співа — додає:
— Хто з усіх корисніш
працював?
— Хто сокиру скував, —
Від дощів-непогід
Захистив людський рід.
Наш коваль все кує
Та співа — додає:
— Хто наш кращий
порадник і друг?
— Хто скував перший плуг:
Він держався ріллі
І став паном землі.

СОНЕЧКО ТА ДОЩИК

Якось сонечко казало:
— Буду все собі світити! —
Почув дощик: — Пуття мало,
От я краще буду лити!
— З тебе людям холод,
слота, —
Каже сонечко і слуха.
Відрік дощик: — Не робота,
Як почнеться і посуха.
Зазмагались.
— Хто все плодить:
Груші, сливи, огірочки?
— А без мене, —
дощ доводить, —
Враз пов'януть всі садочки!
Так сперечались довгенько
І на тому покінчили,
Щоб робити звичайненько
Їм обом, як перш робили.

ЩОГЛИК

— Щоглик! Щоглик! —
Дітки раді.
— Щоглик! — тільки і слівця.
А він тріпавсь на принаді,
Марно рвавсь із сильця.
Визволяють, —
скільки сміху!
— Глянь, дідусю,
глянь, чи ба?
— Бачу, дітки, вашу втіху;
Зате щоглику журба!
Зна, що буде нудить світом;
Не про нього ваш куток...
Щебетав би собі літом
Та згодовував діток.
Не привикне він до клітки,
Бо неволя всім гірка...
Не то пташки, милі дітки, —
Шкода навіть черв'яка.

Тож послушайте старого:
Не держіть узаперті
Цього щоглика малого,
Бо загине в самоті!
Позирнули дітки вгору, —
Пурхнув щоглик з рукава:
Знов витає по простору,
В небі ясному співа!
— Щоглик! Щоглик! —
Дітки раді.
— Щоглик! —
тільки і слівця...
З того часу на принаді
Вже не ставили сильця.